

روز قضا

چهارشنبه ۴ مهر ۱۴۰۳

شماره ۴۳۳۶

فارس‌گفت‌و‌گاو

FARHIKHTEGANDAILY.COM

فارس‌گفت‌و‌گاو

FARHIKHTEGANONLINE

فلا مهم‌ترین حاشیه‌سفر رئیس‌جمهور، بخشی از صحبت‌های او در رسانه‌های بین‌المللی در مورد خلع سلاح اسرائیل است. اظهاراتی که البته وزیر خارجه و معاون راهبردی رئیس‌جمهور آن را تکذیب کردند و آن را دام رسانه‌های معاند دانستند. اما نگاهی به فیلم صحبت‌های رئیس‌جمهور اشتباه سهوی مسعود پزشکیان در مورد اظهار نظر او در خصوص رژیم صهیونیستی را ثابت می‌کند. از روزیکشنبه که رئیس‌جمهور وارد فرودگاه جان‌اف‌کنندی در نیویورک شد تا اتان تقریباً هفت دیدار با مقامات کشورها و بیرکل سازمان ملل و همچنین یک نشست با رسانه‌های آمریکایی و سخنرانی در نشست میناق آینده داشته است. یکی از حواشی همیشگی سفر رؤسای‌جمهور به آمریکا نیز حضور رسانه‌های فارسی‌زبان و مزاحمت آنها برای مقامات ایرانی است که البته همیشه با اشتباه‌های واضح آنها در ارائه اطلاعات در مورد کم‌وکیف حضور مقامات ایران همراه بوده که تقریباً تبدیل به قصه طنز حضور رؤسای‌جمهور در نیویورک شده است.

در ادامه مروری داشتیم به حواشی و برنامه‌های

رئیس‌جمهور و تیم او در روز ابتدایی

حضور رئیس‌جمهور در نیویورک

که در ادامه از نظر می‌گذرانید.

● **یکشنبه، اول مهر؛ فرودگاه جان‌اف‌کندی نیویورک**

هولبیمای حامل مسعود پزشکیان به همراه تیم رسانه‌ای، معاونان و دیگر همراهان که به‌گفته رسانه‌های دولتی تنها دوازده نفر بودند، روزیکشنبه وارد فرودگاه جان‌اف‌کندی نیویورک شد. رئیس‌جمهور در بدو ورود خود در مصاحبه با رسانه‌های ایرانی درباره مهم‌ترین موضوعی که در سخنرانی خود مطرح خواهد کرد، گفت: «پیامی از طرف کشورمان برای صلح و امنیت بین‌المللی و تحقق شعار سازمان ملل مبنی بر صلح و آینده توأم با توسعه و امنیت برای همه مردم خواهیم داشت.»

● **واقعا فکر کردید دانشجویان اروپایی برای حمایت از مردم غزه بیول می‌گیرند؟**

نخستین برنامه رئیس‌جمهور در نیویورک نیز دیدار با رسانه‌های آمریکایی بود. رئیس‌جمهور در این دیدار که با حضور بیش از چهار رسانه آمریکایی برگزار شد به تحریم‌های آمریکا علیه ایران اشاره کرد و گفت: «اگر همه راه‌ها را مقابل انسان‌ها ببندند، انتظار داریم آن انسان‌ها چه کنند؟ طبیعتاً کسی که زنده است مقابل ظلم خواهد ایستاد و عکس‌العمل نشان خواهد داد. قرار نیست ما مقابل ظلم مستم، سر خم کنیم و بگوییم هرچه شما می‌گویید، انجام می‌دهیم.» پزشکیان درباره احتمال مذاکره ایران و آمریکا نیز گفت: «این ترامپ بود که از برجام خارج شد و متأسفانه کشورهای دیگر نیز به جای کمک به احیای این توافق، به تعهدات خود عمل نکردند و روزبه‌روز بر دایره تحریم‌های ایران اضافه شد.» مسعود پزشکیان در ادامه نیز این‌طور به تئور اسماعیل‌هنیه در تهران واکنش نشان داد و گفت: «روز بعد از مراسم تحلیف ریاست‌جمهوری بنده، این رژیم برای گسترده‌کردن دامنه جنگ در منطقه، اقدام به تئور شهید هنیه، میهمان مارکد و به‌رغم تلاش‌های بسیار برای جلوگیری از پاسخ‌ما وعده توقف بمباران‌ها در غزه و آتش‌بس، روزبه‌روز بر شدت حملات و جنایات افزوده‌شده است.» رئیس‌جمهور در ادامه تأکید کرد قطعاً جنایت به شهادت رساندن هنیه بی‌پاسخ نخواهد ماند. مسعود پزشکیان در واکنش به اتهام رژیم صهیونیستی علیه حامیان فلسطین در اروپا و آمریکا در این نشست رسانه‌ای گفت: «واقعا فکر می‌کنید این تعداد دانشجوی آمریکایی هیچ‌کدام نمی‌فهمند و اجیر پولند؟ واقعا فکر می‌کنید این دانشجویها با پول به خیابان آمدند یا انسان‌های آزاده‌ای اند که به خاطر انسانیت به خیابان آمدند؟ واقعاتی این‌رأبه‌شمامی‌گویند قبول می‌کنید؟ حتی در ذهن‌تان تصور می‌کنید، این اتفاق افتاده است. در آمریکا صد دلار به حساب کسی بریزید، زمین و زمان خبردار می‌شوند. چطور پول ریختیم که شما خبردار نشدید؟»

● **حاشیه‌های جمله‌ای که رئیس‌جمهور مطرح کرد**

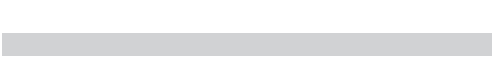
نشست خبری مسعود پزشکیان با رسانه‌های آمریکایی حواشی‌ای نیز به همراه داشت. پزشکیان در بخشی از صحبت‌های خود پدیده تروریسم را محکوم کرد و گفت: «تروریست، تروریست است، چه عرب باشد، چه عجم، چه اسرائیل باشد، چه آمریکا و چه ایران. اگر ترور کرد تروریست است. این‌طور نیست که ببرد ترور کند و بی‌گدو دفاع از خود است، اما طرف مقابلش خواست این اقدام را انجام دهد بگوید تروریست است. ما این را محکوم می‌کنیم. کمک کنید جامعه‌ای درست شود که در آن امنیت به وجود بیاید. تعامل کنیم، ننجنگیم، در اوکراین هم همین اتفاق

استفاده نادقیق از کلمات و برداشت‌های خطا از نشست خبری رئیس‌جمهور در نیویورک نشان می‌دهد مشاوران پزشکیان باید تدابیر جدیدی اتخاذ کنند

مشاوران مشغول کارند؟

افتاد. چیزی که می‌توانیم باگفت‌و‌گو حل‌کنیم را با موشک و اسلحه حل نکنیم، ما آمده‌ایم تمام سلاح‌هایمان را کنار بگذاریم، به شرط اینکه اسرائیل هم اسلحه‌هایش را کنار بگذارد و سازمان بین‌المللی، امنیت منطقه را تأمین کند. اصلاً آن هم لازم نیست، ما خودمان بلدیم امنیت منطقه را تأمین کنیم ولی کسی نباید طرف مقابل را تا دندان مسلح کند و به این طرف هم بگوید که حق نداریا، موشک هم بسازید. ما در آن بی‌تی و در تمام مقرراتی که در مذاکرات هسته‌ای است، وارد شدیم و تعهد دادیم اما اسرائیل بمب اتم درست کرده و در هیچ‌کدام از قوانین بین‌المللی هم وارد نشده و کسی هم کاری به کارش ندارد. چرا؟ هر زمان هم دلش خواست تهدید اتمی می‌کند. این انسانیت است؟ این ادعای صلح و آرامش و امنیت در دنیا است؟»

اشاره رئیس‌جمهور به این موضوع که اگر اسرائیل سلاح‌هایش را کنار بگذارد، ما هم کنار می‌گذاریم، هم در رسانه‌های خارجی و عرب زبان با واکنش‌های منفی همراه شد و هم در داخل کشور. انتقادهای زیادی به این اظهار نظر مسعود پزشکیان مطرح شد. عمده انتقادهایی که در این رابطه در فضای مجازی و توییتری مطرح شد، حول این محور بود که رئیس‌جمهور می‌بایست در اظهار نظر خود دقت کافی را می‌داشت تا بانه‌ای در اختیار رسانه‌های خارجی قرار ندهد. بخشی از انتقادها به تکذیب اولیه این‌بخش از صحبت‌های پزشکیان از جانب تیم رسانه‌ای اختصاص داشت. برخی از منتقدان به این موضوع اشاره کردند که می‌بایست به جای تکذیب صحبت‌های رئیس‌جمهور به دنبال این بود که بار دیگر تکرار نشود. برخی هم به ادبیات گفتاری مسعود پزشکیان نقد کردند و آن را «به دور از مهارت‌های زبانی و سیاسی دیپلماتیک» دانستند. برخی نیز این نقد را مطرح کردند که از صحبت‌های رئیس‌جمهور این‌طور برداشت می‌شود که به دنبال خلع سلاح ایران است. محمد جواد ظریف اما روز گذشته در توییتر در شبکه ایکس به انتقاد این‌است. مسعود جواد رئیس‌جمهور مطرح‌شده بود و واکنش نشان داد و نوشت: «دکتر پزشکیان مستدل‌ترین دفاع از مقاومت مردم فلسطین، لبنان و یمن را در نیویورک بیان کرد و با صریح‌ترین عبارات، جنایات رژیم و اسرائیل و برخورد دوگانه کشورهای غربی و موضوعاتی همچون تسلیحات، جنگ و حقوق بشر را افشا نمودند و نشان دادند که اسرائیل نسل‌کش است.» ظریف در ادامه بازناب این‌بخش از صحبت‌های رئیس‌جمهور در رسانه‌های خارجی را «دام روایت‌سازانه خواند که هفتاد سال است چه‌وری وارونه از منطقه ما ساخته‌اند، و نوشت: «به جای رسانه‌های صهیونیستی، به خدمتگزاران خود اعتماد کنید.» نکته مهمی که باید به آن توجه کرد، این است که در نگاهی به صحبت‌های رئیس‌جمهور می‌توان متوجه این امر شد که هدف اصلی او از مطرح کردن صحبت‌هایی در مورد خلع سلاح اسرائیل، به واقع امر به منظور تقلیل مقاومت و البته خلع سلاح ایران نبوده است. در بخش‌های مختلف صحبت‌های پزشکیان، ادبیات تند او علیه اسرائیل و جنایت‌هایش به چشم می‌خورد و مشخص است که اظهارات او به معنای عادی سازی روابط با اسرائیل و نقض آرمان اصلی جمهوری اسلامی در مواجهه با رژیم صهیونیستی نبوده است. اما به نظر می‌رسد رئیس‌جمهور در انتخاب برخی وزگان برای انتقال پیام، دقت لازم را نداشته است. امری که باعث شد رسانه‌های انگلیسی‌برداشتی از صحبت‌های رئیس‌جمهور یادداشت‌ها باشند که مطلوب آنهاست و در نقطه مقابل نیز برخی رسانه‌های عربی حامی محور مقاومت واکنش‌های منفی به این اظهارات نشان دهند.

پس از ۲ بار مذاکره تلفنی، پزشکیان و مکرون در نیویورک دیدار می‌کنند

دوباره مکرون

ارتباط پیدا کند. اینکه آیا این دیدارها منجر به دیدار بین مقامات ایرانی و آمریکایی نیز می‌شود؛ سوالی است که عراقچی به آن پاسخ منفی داده است. به این ترتیب در صورت شکل‌گیری فضای گفت‌و‌گو فعلاً نمی‌توان به چیزی بیشتر از شروع مذاکرات با طرف اروپایی برای احیای برجام امیدوار بود و باید منتظر ماند و دید که آیا این مذاکرات همچنان برموضوع چگونگی بازگشت آمریکا و جبران خسارات متوقف می‌ماند یا آن‌طور که عراقچی پیش از این گفته به مرحله بررسی بخش‌هایی از برجام نیز منجر می‌شود.

● **طرف مقابل برای مذاکرات اعلام آمادگی کرده است اما شرایط مثل ۳ سال پیش نیست**

وزیر امور خارجه کشورمان در پاسخ به این سوال که آیا طرف مقابل برای انجام مذاکرات اعلام آمادگی کرده یا خیر؟ گفت: «پیغام‌هایی رد و بدل شده و یک اعلام آمادگی عمومی وجود دارد.» او البته این آمادگی برای آغاز مذاکرات را به معنی فراهم بودن همه چیز ندانسته و شرایط کنونی را متفاوت و پیچیده‌تر از سه سال قبل توصیف کرده و اظهار داشت: «شرایط بین‌المللی کنونی به‌گونه‌ای است که شروع مجدد مذاکرات هسته‌ای قدری سخت‌تر و پیچیده‌تر از قبل است. ما باید قبول کنیم که نسبت به سه، چهار سال پیش تحولات عمده‌ای در عرصه بین‌الملل رخ داده که وضعیت حاصل را بسیار پیچیده‌تر از گذشته کرده و شرایط پیچیده‌ای است.» عراقچی البته ابراز امیدواری می‌کند که در این شرایط سخت، حداقل یکی شروع دوباره‌ای برای مذاکرات را داشته باشیم. او در پاسخ به این سوال که آیا مجوزهای لازم از داخل داده شده است، تأکید کرد که «دیپلمات‌ها هیچ وقت بدون مجوز حرکت نمی‌کنند.»

● **گفت‌و‌گوها با طرف‌های اروپایی رو به جلو**

هم‌زمان با گفت‌و‌گوهای وزیر خارجه کشورمان با وزرای خارجه سایر کشورها، راهبرد تعامل با طرف‌های اروپایی توسط سایر مقامات کشورمان نیز پیگیری شده است. رئیس‌جمهور کشورمان در دیدار با رئیس‌شورای اروپا با بیان اینکه دوری و عدم تعامل، ذهنت‌هایی ایجاد می‌کند که بستر سوء تفاهم‌ها و تشدید اختلافات می‌شوند، گفت‌و‌گوهای بی‌واسطه را برای تعامل بهتر و انتقال مطالب، مناسب توصیف کرد. «شارل میشل» نیز انتخاب پزشکیان به ریاست‌جمهوری را پنجره و فرصت جدیدی برای احیای گفت‌و‌گوها با اتحادیه اروپا دانست و گفت: «ما همواره آماده همکاری و گفت‌و‌گو برای یافتن راه‌حل‌های مشترک در مسائل مختلفیم، امیدوارم گفت‌و‌گوها و تعاملات میان دو طرف استمرار داشته باشد.»

مجید تخت‌روانچی، معاون سیاسی رئیس‌جمهور نیز در توییتری از دیدار با معاون سیاست خارجه اتحادیه اروپا خبر داد و در مورد سازنده بودن این دیدار در مورد رفع تحریم‌های هسته‌ای نوشت: «در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل، گفت‌و‌گویی صریح و سازنده با انریکه مورا داشتیم. در این گفت‌و‌گو بر موضوعات مرتبط با رفع تحریم و هسته‌ای تمرکز داشتیم. ایران آماده است تا سهم خود را با حسن‌نیت انجام داده و به نگرانی‌ها و منافع متقابل از طریق دیپلماسی عزتمندانه بپردازد.»

● **روزاول سفر؛ دیدار با اردوغان، رئیس‌شورای اروپا و…**

مسعود پزشکیان پس از این نشست رسانه‌ای دیداری نیز با گروه‌الدر داشت. گروهی که شامل رؤسا و نخست‌وزیران برخی کشورهاست که برای تحقق صلح و امنیت پایدار تلاش می‌کنند. رئیس‌جمهور در این دیدار نیز بار دیگر به تئور شهید اسماعیل‌هنیه در روز بعد از برگزاری مراسم تحلیف خود اشاره کرد و اقدام رژیم صهیونیستی در این رابطه را محکوم کرد. دیدار با چند مقام اروپایی ازجمله رئیس‌شورای اروپا و رؤسای‌جمهور سوئیس و فنلاند، دیگر دیدارهای روزاول سفر رئیس‌جمهور به نیویورک بود. بخش ثابت صحبت‌های رئیس‌جمهور در این دودیدار نیز محکومیت جنایات رژیم صهیونیستی علیه مردم فلسطین و محکوم کردن قدرت‌های جهان به سکوت در این رابطه بود. پزشکیان در بخشی از صحبت‌های خود در دیدار با رئیس‌جمهور سوئیس گفت: «اینکه به جای محکومت رژیم صهیونیستی و تلاش برای وادار کردن این رژیم به توقف جنایات، مردم فلسطین به تئور سیم مهم می‌شوند، یعنی قانون جنگل در دنیای ما محکوم‌ریاست و ضرورت اصلاح این روند را ضروری می‌سازد.» دیدار رئیس‌جمهور با اردوغان نیز در اولین روز این سفر اتفاق افتاد. رئیس‌جمهور در این دیدار به ایجاد یک شبکه ارتباطی میان کشورهای منطقه اشاره و تأکید کرد: «پیش‌نیاز این شبکه ارتباطی، تمهید شرایط امنیتی لازم است. تحقق این پیشنها نیازمند منطقه‌ای عاری از تئوریسم است.» که البته با استقبال رئیس‌جمهور ترکیه همراه شد.

● **حضور رئیس‌جمهور در نشستی تازه تأسیس**

رئیس‌جمهور در اولین روز سفر خود سخنرانی کوتاهی در مجمع عمومی سازمان تحت عنوان نشستی با عنوان میناق آینده، کرد. نکته جالب توجهی که در مورد برگزاری این نشست وجود داشت این بود که تقریباً در برنامه‌ای که تیم رسانه‌ای رئیس‌جمهور از برنامه روزاول سفر خود منتشر کرده بود، خبری از سخنرانی رئیس‌جمهور در نشستی با این عنوان مطرح نشده بود. امری که بخشی از انتقاد را متوجه تیم اطلاع‌رسانی دولت در مورد این نشست می‌کرد. عباس عراقچی البته پیش از برگزاری این نشست در مصاحبه‌ای در مورد سخنرانی رئیس‌جمهور به این موضوع اشاره کرده بود که به جهت اهمیت بالای این نشست، سران بیش از صد کشور جهان در آن شرکت کردند. با این همه، محور صحبت‌های رئیس‌جمهور در این نشست حول چند موضوع ازجمله تحریم‌های آمریکا، مقابله با تئوریسم و مبارزه با آپارتاید رژیم صهیونیستی مطرح شد. مسعود پزشکیان در دومین روز سفر خود به آمریکا دیداری با گوتزش، دبیرکل سازمان ملل هم داشت. مسعود پزشکیان در این دیدار نگرانی خود از گسترش جنگ در منطقه را مطرح کرد و گفت: «درحالی‌که ایران برای جلوگیری از تشدید تنش‌ها در برابر جنایت تئور شهید هنیه صبر پیشه کرد، صهیونیست‌ها بعد از به شهادت رساندن حد اقل ۱۱ هزار نفر در غزه، حالا به لبنان هم حمله کرده و تعداد زیادی را به شهادت رسانده‌اند و ما به شکل خیلی جدی نگران گسترش درگیری در تمام منطقه‌ایم.» گوتزش نیز در پاسخ، اقدام‌ها و جنایات رژیم را محکوم کرد و گفت: «باید حقوق فلسطینیان، که در غزه و هم در کرانه غربی، با توقف کشتار و همچنین توقف شهرک‌سازی استیفا شود. همچنین نباید اجازه دهیم لبنان به غزه دیگری تبدیل شود.»

● **دیداری بین وزرای خارجه ایران و آمریکا رخ نمی‌دهد**

وزیر امور خارجه درخصوص احتمال دیدار با بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا اظهار داشت: «من در حال حاضر امکانی نمی‌بینم و به اعتقاد من الان مصلحتی هم اقتضا نمی‌کند که چنین گفت‌و‌گویی صورت بگیرد. بار قبل در برجام چنین دیدارها و گفت‌و‌گوهایی بود ولی الان زمینه مناسبی وجود ندارد؛ این نظر کارشناسی من است. جدا از مجوزها فکر می‌کنم هنوز تا رسیدن به نقطه‌ای که مانند مذاکرات قبلی امکان گفت‌و‌گو بین دو طرف وجود داشته باشد، فاصله وجود دارد.»

● **بحث تضمین‌ها همچنان روی میز است**

پیش از این در مذاکراتی که بعد از خروج آمریکا از برجام بین ایران و طرف‌های اروپایی برگزاری می‌شد تهران چند تضمین را از آمریکا مطالبه کرده بود تا به این ترتیب امکان برهم زدن مجدد برجام سخت‌تر شود. این امر به نظر می‌رسد در تیم جدید مذاکره‌کننده نیز مورد مطالبه است. عراقچی با تأکید بر اینکه نمی‌شود تجربه گذشته را نادیده گرفت، گفت: «نمی‌شود توقع داشت که دوباره مانند همان تجربه تکرار شود. آمریکایی‌ها باید نشان دهند که رویکردها عوض شده است. اگر آن مسیری که آمریکایی‌ها بعد از خروج از برجام در پیش گرفتند آمادگی تغییر این مسیر را داشته باشند و بخواهند به میز مذاکره ۱۰۵ بازگردند، ممکن است دوباره امکان صحبت مستقیم فراهم شود. آن هم پشت میز مذاکره ۱۰۵. امیدوارم شروع مجددی از مذاکره در این سفر آغاز شود اما ابعاد و چگونگی آن بستگی به این دارد که چه پیش خواهد آمد.»

● **با آمریکا اختلافات مبنایی داریم و باید مدیریت تخاصم کنیم**

عراقچی در مصاحبه‌ای که پیش از عزیمت به نیویورک داشته، اختلافات بین ایران و آمریکا را مبنایی توصیف کرده و بار دیگر رویکرد مدیریت تخاصم با کاخ سفید را تأکید کرد. در این باره توضیح داد: «نکته من این است که اگر رفع تخاصم‌ها امکان‌پذیر نیست، می‌شود هزینه‌هایش را کاهش داد. درست است که این تخاصم وجود دارد اما مردم ما نباید هر هزینه‌ای را بپردازند و هر فشاری را نباید تحمل کنند. ما به‌عنوان مجریان سیاست خارجی باید راه‌هایی را اتخاذ کنیم و با ابزارهای مختلف مسیرهایی را روییم که بتوانیم هزینه‌های این تخاصم را کاهش دهیم.» عراقچی برجام را مصداق، از مدیریت تخاصم دانست و تشریح کرد: «مادر برجام نه با آمریکایی‌ها دست‌شد، نه رفیق شدیم و نه شریک. ما در موضوع هسته‌ای با آمریکایی‌ها اختلاف داشتیم و تلاش کردیم که این اختلاف را مدیریت کنیم نه ما از برنامه هسته‌ای خود دست برداشتیم و نه آنها؛ سیاست‌های متخاصمانه خودشان دست برداشتند؛ ولی تلاش کردیم هزینه‌های این تخاصم در مساله هسته‌ای کاهش پیدا کند و تحریم‌هایی که به این دلیل وضع شده بود تا حد امکان رفع شود.»

عراقچی در این گفت‌و‌گو بر تلاش عزتمندانه برای بازکردن مسیرهای جدید به روی اقتصاد کشور تأکید کرد و گفت: «هرچه آمریکا تلاش می‌کند مسیرهای پیش‌روی پیشرفت ما را ببندد ما وظیفه‌ها داریم این مسیرها را باز کنیم و موانع را برداریم و مسیرهای تازه ایجاد کنیم. مدیریت تخاصم یعنی اینکه هزینه‌ها را کاهش و منافع را افزایش دهیم.»